

Obsah

Úvod	5
----------------	---

I. 0 pracovním volnu všeobecně

1. V kterých případech se pracovníku poskytuje pracovní volno	8
2. Při kterých překážkách v práci na straně pracovníka přísluší pracovníku pracovní volno	9
3. Kterých pracovníků se týká úprava poskytování pracovního volna při překážkách v práci	12
4. Které jsou základní vzájemné povinnosti pracovníků a organizací v souvislosti s výkonem práce	13
5. Které povinnosti má pracovník, když žádá o pracovní volno	14
6. Může organizace poskytnout pracovníku volno, aniž o to požádal?	17
7. Může organizace odmítnout pracovní volno při překážce v práci s poukazem na to, aby pracovník čerpal náhradní volno za práci přesčas nebo za práci ve svátek?	18
8. Které povinnosti má organizace při poskytování pracovního volna s náhradou mzdy z důvodu překážek v práci na straně pracovníka	19
9. Může pracovník požadovat, aby mu organizace vyplatila náhradu mzdy za volno, na které měl nárok, které však nečerpal?	21
10. Může pracovník čerpat pracovní volno (které nečerpal) i později, když již překážka v práci odpadla?	22

11. Může pracovník požadovat pracovní volno s náhradou mzdy za období, kdy pracuje přesčas? Bylo-li mu poskytnuto, v jaké výši mu přísluší náhrada mzdy?	23
12. Jak se určuje výše náhrady mzdy při překážkách v práci	24
13. Náhrada mzdy ve vedlejších a souběžném pracovním poměru.	25
14. Výplata náhrady mzdy při překážkách v práci	26
15. V čem spočívá účast odborových orgánů při rozhodování o překážkách v práci	31

II. Překážky v práci z důvodů obecného zájmu

A. Přehled překážek v práci z důvodů obecného zájmu

16. Pracovní volno k výkonu funkce poslance Federálního shromáždění, České národní rady a Slovenské národní rady	32
17. Pracovní volno k výkonu funkce poslance národního výboru a člena komise národního výboru	33
18. Pracovní volno k výkonu funkce v Revolučním odborovém hnutí	36
19. Pracovní volno k výkonu funkce soudce z lidu	45
20. Pracovní volno k výkonu funkce v komisi lidové kontroly a k činnosti dobrovolného spolupracovníka této komise	47
21. Pracovní volno za účelem jednání u soudu, na národním výboru nebo u jiného státního orgánu	49
22. Pracovní volno pro svědky v soudním řízení a pro účastníky tohoto řízení	50

23. Pracovní volno pro svědky ve správním řízení a pro účastníky tohoto řízení	51
24. Pracovní volno pro znalce a tlumočníky	52
25. Pracovní volno k účasti na jednání před prokurátorem a u orgánu Veřejné bezpečnosti	53
26. Pracovní volno k účasti na řízení o dávkách a službách sociálního zabezpečení	54
27. Pracovní volno k účasti na smírčím řízení v organizacích	55
28. Pracovní volno příslušníkům Lidových milicí	56
29. Pracovní volno za účelem plnění úkolů v civilní obraně	57
30. Pracovní volno za účelem pomoci při požárech, povodních a jiných živelních událostech	57
31. Pracovní volno za účelem preventivní požární ochrany v organizacích	59
32. Pracovní volno pro brigádníky při špičkových zemědělských pracích	60
33. Pracovní volno členům komisí pro závěrečné učňovské zkoušky a účastníkům těchto zkoušek	62
34. Pracovní volno členům kvalifikačních komisí a účastníkům kvalifikačních zkoušek	63
35. Pracovní volno členům arbitrážních komisí	63
36. Pracovní volno při karanténě, izolaci a jiných hygienických a protiepidemických opatřeních	63
37. Pracovní volno při povinných lékařských prohlídkách	67
38. Pracovní volno dárcům krve	69
39. Pracovní volno zdravotníkům Čs. červeného kříže	70

40. Pracovní volno k účasti na jednání komise péče o děti	70
41. Pracovní volno sportovním reprezentantům a funkcionářům ČSTV	71
42. Pracovní volno vynálezčům a zlepšovatelům	75
43. Pracovní volno při mimovojskové přípravě vojáků v záloze a při předvojenské přípravě branců	76
44. Pracovní volno k řízení vozidla daného k dispozici orgánům Veřejné bezpečnosti	77
45. Pracovní volno k výkonu funkce ve spotřebních družstvech	78
46. Pracovní volno při dobrovolné výchovné funkci v pionýrských táborech a při některých dalších překážkách v práci z důvodů obecného zájmu	78

B. O překážkách v práci z důvodů obecného zájmu všeobecně

47. Které obecné zásady platí pro poskytování pracovního volna při překážkách v práci z důvodů obecného zájmu	82
48. Jak postupovat, vznikne-li pochybnost o tom, zda jde, nebo zda nejde o výkon funkce, popř. o činnost v obecném zájmu	83
49. Lze na pracovníku požadovat, nemůže-li pracovat pro překážku v práci z důvodu obecného zájmu, aby si přesunul směnu? . .	85
50. Kdy jde o krátkodobé a kdy o dlouhodobé uvolnění pro výkon veřejné funkce	86
51. Za kterých podmínek má pracovník při překážce v práci z důvodu obecného zájmu nárok na náhradu mzdy	87
52. Kdo poskytuje pracovníku při překážce	

v práci z důvodu obecného zájmu náhradu mzdy	88
53. Kdy se provádí refundace náhrad mzdy vyplacených při překážkách v práci z důvodů obecného zájmu	89
54. Jak je při překážkách v práci z důvodů obecného zájmu určena výše refundované náhrady mzdy	92

III. Překážky v práci z vážných osobních důvodů

A. Přehled překážek v práci z vážných osobních důvodů

55. Pracovní volno při vyšetření nebo ošetření pracovníka ve zdravotnickém zařízení . . .	93
56. Pracovní volno při narození dítěte manželce (družce) pracovníka	95
57. Pracovní volno při doprovodu rodinného příslušníka k vyšetření nebo ošetření do zdravotnického zařízení	96
58. Pracovní volno při úmrtí pracovníkova rodinného příslušníka	97
59. Pracovní volno na svatbu	98
60. Pracovní volno při stěhování	99
61. Pracovní volno při přerušení provozu dopravních prostředků	100
62. Pracovní volno při zpoždění dopravních prostředků	101
63. Jaké jsou důsledky pozdního příchodu do práce	102
64. Pracovní volno při pohřbu spolupracovníka .	104
65. Pracovní volno k vyhledání nového zaměstnání	104
66. Pracovní volno za účelem přednáškové a výukové činnosti	105

B. O překážkách v práci z vážných osobních důvodů všeobecně

67. Které podmínky musí pracovník splňovat, aby mu vznikl nárok na náhradu mzdy při překážkách v práci z vážných osobních důvodů	107
68. Odmítnutí placeného volna pracovníku, který mešká bezdůvodně práci.	110
69. Při kterých překážkách v práci se poskytuje náhrada mzdy domácím pracovníkům . .	110
70. V kterých případech lze poskytnout pracovní volno bez náhrady mzdy	111
71. Při kterých překážkách v práci se poskytují dávky nemocenského pojištění	114

IV. Pracovní volno při službě v ozbrojených silách, při školení a studiu

72. Pracovní volno při službě v ozbrojených silách	114
73. Pracovní volno z důvodu studia při zaměstnání	117
74. Pracovní volno studujícím na závodní, popřípadě krajské stipendium	121
75. Pracovní volno externím aspirantům . . .	122
76. Jaké nároky má pracovník při studijní a jiné podobné cestě	123
77. Pracovní volno při školení	124

V. Překážky v práci na straně organizace

78. Jaká jsou práva a povinnosti pracovníků a organizací a mzdové nároky pracovníků při prostojích	129
79. Při kterých překážkách na straně organizace má pracovník nárok na náhradu mzdy . . .	130

VI. Důsledky překážek v práci

80. Které základní důsledky má překážka odůvodňující nepřítomnost v práci, popřípadě překážka odůvodňující nepřidělování dohodnuté práce. 133
81. Jaké důsledky má překážka v práci na vznik, trvání a zánik pracovního poměru . . . 134
82. Právo pracovníka na zařazení na původní práci po odpadnutí překážky v práci 136
83. Jaké důsledky má překážka v práci na ukládání kárných opatření 138
84. Jaký vliv mají překážky v práci na dovolenou na zotavenou 139
85. Jaký vliv mají překážky v práci na odměňování pracovníků 142
86. Jaký vliv mají překážky v práci na poskytování náhrad cestovních výdajů 143
87. Jak se řeší souběh různých důvodů pro poskytování pracovního volna a peněžních plnění 145

VII. Další případy volna v práci

88. Jaký je rozsah volna při přestávkách v práci 147
89. Kdy přísluší matce volno ke kojení 147
90. Náhradní volno za práci přesčas 147
91. Náhradní volno za práci ve svátek 149